

ELŻBIETA DRUŻBACKA

**Na kompanią
Franc-Massonów
dla Kawalerów, i na
kompanią de Mops
dla Dam**

ELŻBIETA DRUŻBACKA

WIERSZE ŚWIATOWE

Na kompanię Franc-Massonów dla Kawalerów, i na kompanię de Mops dla Dam

Za mego wieku dwie kompanij weszło
Z ostatnią modą do Polski z Paryża;
Już tyle czasów temu lichu przeszło,
Czy świat do końca bliskiego się zniża.
    Franc-masson znaczy wolnego mularza
    Jak mur mocnego w sekcie sekretarza.
Nie wiem zkąd¹ Jejmość jakaś zaszła modna
Przywiózłszy z sobą *mopsa* na obróźce;
Znać społeczności z ludźmi będąc głodna,
    Kładzie przy sobie wierność na poduszce,
    Zachęca w order kompanij *mopsa*
    Nie mając czleka, przypyta się do psa.
Kto by mię spytał: co bym z dwojga tego
    Obrać myśliła, psa czy *Franc-massona*?
Wolę człowieka zawsze chociaż złego,
    Wszak ludziom z ludźmi żyć rzecz przyrodzona;
    Każdy to przyzna, nie masz myśleć na czym,
    Że głupia liga z rodzajem sobaczym².
Chociaż *Franc-masson* wyklęty z ambony
Przecie za upór jego nikt nie ręczy,
Że od kościoła będąc odrzucony
    Już go czart żywcem z potępionym dręczy.
    Nie tak skwapliwy Bóg na kary nasze
    Zbawi mularza, jak fartuch odpasze.
Szawel kościoła prześladowca główny
Chce go rozrzucić i do szczętu zburzyć;
Wojuje z Bogiem, jakby mu był równy,
Myśli owieczki z owczarnie wykurzyć.
    Cóż mu Bóg za to? z dobroci dowodów
    Czyni go jeszcze doktorem narodów.
I tak niech będzie zmiennik apostata,
Przecie on człowiek z nieśmiertelną duszą;
Niechaj się z Lutrem, z Kalwinem pobrata,
Często go mocne skrupuły ususzają:
    Myśli nieborak kontrakt czynić z jutrem,

Moda

Pies, Dama, Przyjaźń

Religia, Wiara

¹zkąd — dziś ubezdźwięcznione: skąd. [przypis edytorski]²sobaczy (z ros.) — psi. [przypis edytorski]

Jakby się rozstać z Kalwinem i Lutrem.
Franc-masson przyjaźń w sekcie zachowuje
I miłość świadczy nad swym towarzyszem;
Wspomódz³ bliźniego tak się obliguje⁴,
Jeden drugiego nie cierpieć hołyszem⁵.
Nie lepsza przyjaźń z takim kameratem,
Niż dla wierności dać się zwać psu bratem?
Bo w tem stworzeniu ni dusza, ni sekta
Miejsca nie znajdzie, podły gust niewieści
U której takie psy mają respekta⁶,
Że go całuje, na kolanach pieści:
Przy tych karessach⁷ smrodliwie oddycha
Czy to mops młody, czy stara mopsicha.
Jeżli⁸ za wierność psa kładziesz przy sobie
Na aksamitnem wezglowiu u łóżka;
Ja cię przestrzegam z affektu⁹ ku tobie,
Że śmieie przyjdzie twój domowy służka,
Przekupi wierność, mops na mięso łasy,
Przyniósłszy z sobą kawałek kielbasy.

Pies, Dama

---

³wspomódz — dziś popr.: wspomóc. [przypis edytorski]

⁴obligować się — zobowiązywać się. [przypis edytorski]

⁵jeden drugiego nie cierpieć hołyszem — nie tolerować, by drugi był biedakiem. [przypis edytorski]

⁶respekta — szacunek, względy. [przypis edytorski]

⁷karessy — karesy; pieszczoty, czułości. [przypis edytorski]

⁸jeżli — dziś popr.: jeśli. [przypis edytorski]

⁹afekt — tu: uczucie. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/druzbacka-wiersze-swiatowe-na-kompania-franc-massonow>

Tekst opracowany na podstawie: Poezye Elżbiety Druźbackiej, Tomik I, Lipsk, u Breitkopf et Haertel, 1837 ((s.l. : s.n.))

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Paulina Ołtusek.

Okładka na podstawie: swong95765 , CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając zbiórkę na stronie wolnelektury.pl.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły](#) na stronie Fundacji.